

Praha hostila mezinárodní konferenci CULTNET 2022

18.9.2022 - Vlasta Suchánková | Policie ČR

V Praze se konala významná konference věnovaná tématu boje proti nelegálnímu vývozu kulturních památek a kulturního dědictví, které se účastnili delegáti z dvou desítek zemí Evropy.

Pražská metropole hostila v minulých dnech mezinárodní konferenci CULTNET 2022, kterou pořádal odbor pátrání Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia.

Oficiální zahájení konference v Národním technickém muzeu v Praze

Mezinárodní konference, zaměřená na boj proti nelegálnímu vývozu kulturního dědictví a kulturních památek, byla oficiálně zahájena v Národním technickém muzeu v Praze, kde se v rámci slavnostního uvítacího ceremoniálu sešli všichni delegáti z dvaceti zemí – Anglie, Belgie, Bulharska, Francie, Holandska, Irsko, Itálie, Kypru, Lotyšska, Maďarska, Maltu, Německa, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovenské republiky, Španělsko a Švédsko. Osobně se konference zúčastnili také styčný důstojník pro Mongolsko v ČR Mgr. Pagva Bira, Ph.D. a styčný důstojník pro FBI v Praze, Peter Baldwin.

Konferenci CULTNET 2022 zahájil spolu s jejím organizátorem, plk. Mgr. Janem Rybářem z odboru pátrání Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia, také brigádní generál magistr Tomáš Kubík, náměstek policejního prezidenta. Oba dva zdůraznili nutnost spolupráce všech zemí

a hloubku a důležitost tak zásadního problému, kterým nelegální vývoz památek bezesporu je.

Zahájení konference obohatila svým příspěvkem také vedoucí Ředitelství mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia, plk. Mgr. Bc. Šárka Havránková, MBA., která hovořila podrobněji o situaci na poli kulturních památek, nutnost mezinárodní komunikace a spolupráce.

O spolupráci s Policií ČR a jejích formách hovořila při své úvodní řeči také zástupkyně Ministerstva kultury České republiky Ph.D. Magda Němcová, vedoucí samostatného oddělení ochrany kulturních statků z Ministerstva kultury ČR.

Závěrečné slovo patřilo hostiteli, generálnímu řediteli Národního technického muzea v Praze, Mgr. Karlu Ksandrovi, který považoval za čest pořádání oficiálního zahajovacího večera konference za účasti delegátů z dvaceti zemí a dalších důležitých hostů právě v objektu muzea.

Předání ocenění

V rámci slavnostního zahájení třídní mezinárodní konference byla také udělena ocenění některým spolupracovníkům z oblasti zabývající se kulturními památkami a jejich ochranou. Z rukou náměstka policejního prezidenta, generála Tomáše Kubíka, si převzali ocenění:

Ing. Vlastislav Ouroda, Ph.D., náměstek Ministerstva kultury ČR, obdržel „Plaketu policejního prezidenta“ za nadstandardní spolupráci s Policií ČR a významný přínos při potírání trestné činnosti v oblasti kulturního dědictví (*ocenění převzato v zastoupení*);

PhDr. Magda Němcová, vedoucí samostatného oddělení ochrany kulturních statků

Ministerstva kultury ČR, obdržela „**Čestnou medaili policejního prezidenta**“ za vynikající a dlouholetou spolupráci s Policií ČR a významný přínos při potírání trestné činnosti v oblasti kulturního dědictví;

Corrado Catesi z Itálie, který několik desítek let působil u Generálního sekretariátu mezinárodní organizace Interpol a podílel se na vývoji speciálního software ID-Art pro rozpoznávání obrázků, který pomáhá identifikovat odcizené kulturní památky, obdržel „**Čestnou medaili policejního prezidenta**“ za vynikající a dlouholetou spolupráci s Policií ČR a významný přínos při potírání trestné činnosti v oblasti kulturního dědictví.

Stejné ocenění policejního prezidenta – „**Čestnou medaili**“ – obdržela také paní **Anita Gach**, která již několik desítek let pracuje na **Ministerstvu vnitra v Rakousku**, kde se zabývá ochranou kulturního dědictví. Sama mnohokrát upozornila kolegy z české policie, pokud na internetových portálech zaznamenala ztracená, či odcizená umělecká díla původem z České republiky (*ocenění převzato v zastoupení*).

Přednášky v klášteře sv. Anežky České

Další, již přednášková část konference, se konala v historické části Starého Města pražského, klášteře sv. Anežky České, který ve 30. letech 13. století založila přemyslovská princezna sv. Anežka Česká spolu se svým bratrem králem Václavem I., kde všechny účastníky přivítal v rámci svého vstupu bezpečnostní ředitel **Národní galerie Praha, Ing. Petr Jedlička**.

Úvodní vhled do situace v oblasti pátrání po předmětech kulturní a historické hodnoty v České republice zahájil svou přednáškou organizátor konference, **odbor pátrání** Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia, **pplk. Mgr. Jan Menger**.

O situaci, a zejména dlouhodobé spolupráci mezi Ministerstvem kultury ČR, Policií České republiky a Národním památkovým ústavem, v oblasti ochrany movitého kulturního dědictví hovořila ve svém příspěvku **PhDr. Magda Němcová**, vedoucí samostatného oddělení ochrany kulturních statků **Ministerstva kultury ČR**.

Pohled z trestně-právní roviny přiblížila poutavá přednáška **JUDr. Světlany Kloučkové z Nejvyššího státního zastupitelství v Praze**, která hovořila o možnostech zajišťování a navrácení kulturních statků v trestním řízení v rámci Evropské unie.

U řečnických pultů se v rámci konference vystřídali se svými příspěvky také zástupci z **Generálního ředitelství cel**, kteří hovořili o celních předpisech Evropské unie a České republiky, pravomoci celních úřadů v ČR, ale i o spolupráci s orgány státní správy při dovozu pamětihodností.

Příspěvek měla také **Ing. Mgr. Šárka Radostová, Ph.D. z Národního památkového ústavu**, která se ve svém vstupu detailněji věnovala problematice promlčení ztráty uměleckých děl.

Velmi poutavý byl pro všechny přítomné delegáty konference také příspěvek **Mgr. Jana Maříka, Ph.D. z Archeologického ústavu v Praze**, o čem svědčilo již zaměření přednášky – „*Archeologické dědictví v České republice v rukou ignorantů i skutečných zločinců*“, či příspěvek **Mgr. Petra Čecha z Vojenského historického ústavu v Praze**, který zmiňoval archeologii 2. světové války v ČR a institucionální „soukromou“ směnu a prodej předmětů historické povahy.

O ochraně historických památek z pohledu mezinárodní organizace **Modrý štít** hovořila **PhDr. Jana Součková** a velmi poutavá byla přednáška výkonné ředitelky **ICOM** z Mezinárodní rady muzeí, **Mgr. Martiny Lehmanové**, která popsala situaci na poli kulturních památek a jejich ochrany jak

historických děl, tak i současného umění, tedy digitálního, např. fenoménu roku 2022 – obrázků NFT (*non-fungible token*), neboli nezaměnitelný token. Účastníky mezinárodní konference pozdravila prostřednictvím videa také **prezidentka ICOMu**, která se nemohla z pracovních důvodů konference zúčastnit, paní **Ema Nardi**.

Přednášky zahraničních účastníků konference

Velmi poutavé byly také přednášky zahraničních účastníků konference, např. z organizace **INTERPOL**, kterou zastupoval **Gonzalo Giordano**, a který přiblížil otázku boje proti nelegálnímu vývozu historických památek z pohledu největší policejní organizace na světě. Hovořil také o nutnosti propojení, spolupráce a bezodkladných reakcí v případech protizákonného obchodu v oblasti historických a kulturních památek, který není problémem jednotlivých států, ale nadnárodním.

Na konferenci nechyběli zástupci nikterak malé organizace, která se zabývá prevencí a potíráním organizované trestné činnosti, a to zástupci **EUROPOLU**, založený v roce 1998 a sídlící v nizozemském Haagu. **Luigi Mancuso** a jeho kolegyně **Valentina Zuri** hovořili velmi poutavě o úloze Europolu v potírání kriminality s kulturními památkami. Další účastníky konference seznámili se současným stavem na poli této problematiky, hovořili také o nových přístupech a nástrojích v souvislosti s touto protizákonnou činností.

Noemi Gundogar, z francouzského ústředního ředitelství soudní policie, přiblížila přístup **Francie** v problematice boje proti nedovolenému obchodování s kulturním dědictvím.

Podrobné informace o přípravě akčního plánu Evropské unie proti boji s nezákonným obchodováním s kulturními památkami a předměty historické hodnoty seznámila všechny přítomné účastníky mezinárodní konference členka **Evropské komise**. Ta je výkonným orgánem Evropské unie zastupující zájmy EU, a která též hájí nadnárodní princip jako protiváhu zájmů jednotlivých členských států, iniciuje legislativu a podporuje integraci. Příspěvek přednesla účastníkům konference paní **Dr. Céline Chazelas-Bauer**.

Slovo také patřilo **Marii Elijor** ze Švédska – ze švédského policejního úřadu. Právě **Švédské království** bude v příštím roce, po České republice, další hostitelskou zemí, která bude pořádat mezinárodní konferenci – CULNTET 2023.

Závěr konference patřil **hostiteli a organizátorovi** mezinárodní konference CULTNET 2022, **plk. Mgr. Janu Rybárovi** z odboru pátrání Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia. Ten poděkoval všem přítomným za účast na třídní mezinárodní konferenci a současně se podrobněji věnoval i příspěvkům, které od jednotlivých delegátů zazněly. Rovněž také vyzdvihl a zdůraznil, že právě takové konference, věnující se jednomu tématu, by měly zefektivnit spolupráci jednotlivých zemí a to z pohledu všech institucí, zabývajících se problematikou ochrany kulturních památek a kulturního dědictví, ale i v rovině informační, vzdělávací a kooperační - v případě řešení již konkrétních situací a případů.

Poděkování za mezinárodní konferenci CULTNET 2022

Poděkování v souvislosti s konáním konference, patří Mgr. Karlu Ksandrovi, generálnímu řediteli Národního technického muzea v Praze, Ing. Petru Jedličkovi, bezpečnostnímu řediteli Národní galerie Praha a v neposlední řadě Ing. Vlastislavu Ourodovi, náměstkovi Ministerstva kultury ČR, kteří se zasloužili o to, že se konference konala v tak reprezentativních prostorách – Národním technickém muzeu v Praze a Klášteře sv. Anežky České.

Příprava další konference CULTNET 2023 (*jak již bylo zmíněno*) je v rukou zástupců Švédského království. Měla by se konat na jaře 2023.

<https://www.policie.cz/clanek/praha-hostila-mezinarodni-konferenci-cultnet-2022.aspx>